

Motion till riksdagen 2009/10:A335

av **Agneta Berliner m.fl. (fp)**

LAS turordningsregler

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att turordningsreglerna i lagen om anställningstrygghet (LAS) bör avskaffas helt för företag med upp till 50 anställda och att 10 personer i övriga företag får undantas från turordningsreglerna.

Motivering

Det är små och medelstora företag som i hög grad kommer att stå för ökningen av arbetstillfällena och tillväxt i Sverige i framtiden. Goda förutsättningar för småföretagen är därför avgörande för att motverka arbetslöshet och säkra välfärden. Små företag växer till medelstora. Därför behövs ett ifrågasättande av dagens arbetsrätt som är utformad utifrån stora företag, stora fackföreningar och långvariga anställningar som försörjningsmöjlighet. Så ser varken dagens eller framtidens Sverige ut. Med fler tjänsteföretag, högre specialiseringsgrad och mer kunskapsinnehåll även i tillverkande industri blir enskilda medarbetares kompetens allt viktigare för företagets framgång – medarbetarna är inte utbytbara kuggar i ett produktionsmaskineri. Och det är flexibla och konkurrenskraftiga företag på en rörlig arbetsmarknad som ger enskilda människor de bästa förutsättningarna för arbetstrygghet. Varje anställningsbeslut behöver bli mindre riskfyllt så att fler anställs och trösklarna till arbetsmarknaden behöver sänkas så att fler som står långt ifrån arbetsmarknaden får arbete.

Turordningsreglerna i LAS gynnar främst dem som samlar på sig många anställningsår hos samma arbetsgivare. LAS reser hinder mot ungdomar, kvinnor och invandrare som försöker komma in på arbetsmarknaden. Ett stelbent arbetsskydd med sist-in-först-ut-principen anges t ex ofta som en av tre orsaker till en hög ungdomsarbetslöshet (de andra två orsakerna är höga ingångslöner och gymnasieutbildningar som inte svarar upp mot arbetsmark-

Fel! Okänt namn på

nadens behov). Turordningsreglerna minskar också rörligheten på arbetsmarknaden eftersom fast anställda inte vill byta jobb och hamna sist på LAS-listan. Låg rörlighet slår mot ungdomar som inte får chansen att ta sig in på arbetsmarknaden. Turordningsreglerna har även gjort att en betydande del av den invandrade befolkningen kommit att fungera som ett slags arbetsmarknadsbuffert – en systematisk diskriminering. När det är svårt att säga upp de medarbetare som inte bäst behövs så blir företagen också försiktiga med nyrekryteringar. På så vis motverkar LAS generellt att de som står utanför arbetsmarknaden får ett fast jobb.

Anställningsbesluten behöver göras enklare genom regler som medger större flexibilitet för företag i besluten om vilka medarbetare som behövs i företaget. Dagens turordningsregler i LAS förhindrar småföretagare från att i kärva tider sätta samman det medarbetarteam som bäst tillgodoser kundernas krav och efterfrågan på marknaden. Därmed förhindras företaget att vara så konkurrenskraftigt som möjligt, vilket kan äventyra hela företagets existens och samtliga medarbetares försörjningsmöjlighet.

Stora företag kan i kraft av sin storlek idag genom förhandlingar med berörda fackföreningar förhandla bort turordningsreglerna i LAS. I turordningsreglerna görs idag undantag för två personer i företag med mindre än tio anställda. Reglerna behöver dock göras mer generella och flexibla så att alla företag får större möjlighet att påverka vilka medarbetare som bäst behövs i företaget. Skyddet för anställda, genom saklig grund för uppsägning, ska även fortsättningsvis vara ett krav.

Reell trygghet på arbetsmarknaden handlar om att det finns goda möjligheter till ständig kompetensutveckling, om att det finns många konkurrenskraftiga företag som ger möjlighet till arbetstillfällen samt ett ekonomiskt skyddssystem för den som blir arbetslös. Turordningsreglerna i LAS skapar en falsk trygghet för arbetstagare och svårigheter för små och medelstora företag att formera den kompetens som företagen behöver på alltmer konkurrensutsatta marknader.

Utifrån dessa resonemang bör turordningsreglerna i lagen om anställningsskydd (LAS) helt avskaffas för företag med upp till 50 anställda, och vid övriga företag bör 10 personer kunna undantas från turordningsreglerna. Detta bör riksdagen ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 28 september 2009

Agneta Berliner (fp)

Carl B Hamilton (fp)

Camilla Lindberg (fp)

Jan Ertsborn (fp)